

CZĘŚĆ II

POLITYKA ZAGRANICZNA

ROZDZIAŁ I

STOSUNKI MIĘDZY POLSKĄ A ROSJĄ

Przedmiotem oceny rosyjskich sprawozdawców prasowych jest szereg zagadnień istotnych dla relacji polsko-rosyjskich. Referują oni nie tylko aktualne wydarzenia polityczne, ale charakteryzują także stosunki między katolicyzmem a prawosławiem, ukazują obraz Polaków w oczach Rosjan, przedstawiają polsko-rosyjskie zaszczoły historyczne.

W komunikatach prasowych dotyczących stosunków polsko-rosyjskich występują wypowiedzi neutralne, wartościujące dodatnio i ujemnie.

§ 1 Oficjalne stosunki polsko-rosyjskie

Informacje neutralne

Komunikaty neutralne informują często o spotkaniach polskich i rosyjskich przedstawicieli rządowych i dyplomatów różnego szczebla, na przykład premiera Donalda Tuska z prezydentem Władimirem Putinem w 2010 r., ministra Witolda Waszczykowskiego z ambasadorem Rosji Siergiejem Andriejewem w 2016 r., wiceministra Marka Ziółkowskiego z pierwszym zastępcą ministra spraw zagranicznych Rosji Władimirem Titowem w 2016 r., por. przykłady:

Владимир Путин и Дональд Туск снова встретились в Смоленске.
Władimir Putin i Donald Tusk znów spotkali się w Smoleńsku.
HB nr 13, 12.04.2010, s. 5
«На третий месяц работы нового правительства мы решили, что нужно начать разговор и с нашим соседом», — сказал он [Витольд Ващиковский].
„W trzecim miesiącu pracy nowego rządu postanowiliśmy, że należy rozpocząć rozmowy z naszym sąsiadem” – oświadczył [Witold Waszczykowski].
и, 29.01.2016 http://izvestia.ru/news/602850

В Москву был отправлен опытный дипломат — замглавы польского МИДа Марек Зюлковский.
Do Moskwy został wysłany doświadczony dyplomata – wiceszef polskiego MSZ Marek Ziółkowski.
И, 29.01.2016 http://izvestia.ru/news/602850

Informacje nacechowane wartościami. Wartościowanie dodatnie (plus)

Dodatkowo oceniają dziennikarze stosunek do Rosji rządu Platformy Obywatelskiej w latach 2010-2012 podczas premierostwa Donalda Tuska. Komentatorzy podkreślają fakt zbliżenia między naszymi państwami i umocnienia między nimi więzi, na czym bardzo w tych latach Platformie Obywatelskiej zależało. Problem stosunków polsko-rosyjskich stanowił jeden z punktów debaty podczas kampanii prezydenckiej w 2010 roku między Bronisławem Komorowskim (PO) i Jarosławem Kaczyńskim (PiS). Po zwycięskich wyborach parlamentarnych w 2011 r. Platforma Obywatelska mogła przestać liczyć się z opozycją, stanowiącą dotąd przeszkodę w poprawnym ułożeniu stosunków polsko-rosyjskich. Rosjanie jeszcze w 2010 roku zgadzali się z opinią Adama Michnika prezentowaną w „Izwestijach”, że „Polska już przeszła przez swoją krytyczną granicę” jeśli chodzi o stosunki z ich krajem. Przytoczone niżej wypowiedzi zawierają takie środki językowe wartościujące dodatnio, jak: ПРОГРЕСС ‘postęp’, УКРЕПИТЬСЯ ‘umocnić, wzmocnić się’; przymiotniki: ДОБРОСОСЕДСКИЙ ‘dobrosąsiedzki’, НОРМАЛЬНЫЙ, ‘normalny’, ПРАГМАТИЧНЫЙ ‘pragmatyczny’, związki wyrazowe: СНЯТЬ ПРЕПЯТСТВИЕ ‘usunąć przeszkodę’; środki składniowe: НЕ ОБОЙТИ СТОРОНОЙ ‘nie ominąć’; metafory twórcze: ПРОЙТИ СВОЙ КРИТИЧЕСКИЙ РУБЕЖ ‘przejąć przez swoją krytyczną granicę’, РОССИЯ БЫЛА И БУДЕТ СЕКСИ ‘Rosja była i będzie sexy’.

Rzeczowniki

ПРОГРЕСС ‘postęp’
[Адам Михник] Насколько я понимаю, в работе российско-польской комиссии по трудным вопросам <u>есть прогресс</u> .
[Adam Michnik] Jak rozumiem, w Pracy Rosyjsko-Polskiej Komisji ds. Trudnych jest postęp.
И nr 40, 10.03.2010, s. 7

Czasowniki

УКРЕПИТЬСЯ ‘umocnić, wzmocnić się’
[При Дональде Туске] <u>Отношения с Россией также укрепились</u> .

[Za rządu Tuska] Stosunki z Rosją także się umocniły.

НГ nr 219, 10.10.2011, s. 8

Przymiotniki

НОРМАЛЬНЫЙ 'normalny', ДОБРОСОСЕДСКИЙ 'dobrosąsiedzki'

Нынешнее правительство Польши по-настоящему желает, чтобы у нас были нормальные, добрососедские отношения, лишённые негативного багажа прошлого.

Obecny rząd Polski prawdziwie pragnie, żeby między nami były normalne, dobrosąsiedzkie stosunki, pozbawione negatywnego bagażu przeszłości.

НВ nr 21, 18.06.2012, s. 62

ПРАГМАТИЧНЫЙ 'pragmatyczny'

Как известно, "Гражданская платформа" настаивает на более прагматичных отношениях с Москвой.

Jak wiadomo, Platforma Obywatelska nalega na bardziej pragmatyczne stosunki z Moskwą.

И nr 109, 18-20.06.2010, s. 5

Зwiązki wyrazowe

СНЯТЬ ПРЕПЯТСТВИЕ 'usunąć przeszkodę'

Провал польских консерваторов на нынешних выборах снимает это препятствие к дальнейшему сближению наших стран.

Kłęska polskich konserwatystów w obecnych wyborach usuwa tę przeszkodę w zbliżeniu naszych krajów.

И nr 188, 11.10.2011, s. 9

Środki składniowe

НЕ ОБОЙТИ СТОРОНОЙ 'nie ominąć'

Разумеется, кандидаты не обошли стороной и "российский вопрос".

Oczywiście kandydaci [na prezydenta] nie ominęli także „rosyjskiego problemu”.

И nr 109, 18-20.06.2010, s. 5

Метафоры творче

ПРОЙТИ СВОЙ КРИТИЧЕСКИЙ РУБЕЖ 'przejsć przez swoją krytyczną granicę'.

[Адам Михник] Но, думаю [в отношениях между государствами], Польша уже прошла свой критический рубеж.

[Adam Michnik] Ale myślę, że [w stosunkach między państwami] Polska już przeszła przez swoją krytyczną granicę.
И nr 40, 10.03.2010, s. 7
Россия была и будет секси 'Rosja była i będzie sexy'
[Адам Михник] Для поляков Россия была и будет "секси".
[Adam Michnik] Dla Polaków Rosja była i będzie „sexy”
И nr 40, 10.03.2010, s. 7

7 kwietnia 2010 r. odbyły się w Katyniu oficjalne uroczystości z okazji 70. rocznicy zamordowania wiosną 1940 roku ponad dwudziestu jeden tysięcy Polaków, w tym dziesięciu tysięcy oficerów wojska i policji. W obchodach wzięli udział premierzy Polski i Rosji – Donald Tusk i Władimir Putin.

W analizowanych tekstach prasowych znalazłam jedynie środki językowe nacechowane dodatnio. Dziennikarze dawali wyraz nadziei, że po spotkaniu w Katyniu poprawią się stosunki między naszymi krajami, por. rzeczowniki: МИР 'pokój', ПЕРЕМИРИЕ 'rozejm', ПРИМИРЕНИЕ 'pogodzenie', czasowniki: ПОЧТИТЬ 'uczczyć; przymiotniki: ГРАНДИОЗНЫЙ 'ogromny, wspaniały', СМЕЛЫЙ 'śmiały'; związki wyrazowe: ПОЛОЖИТЬ КОНЕЦ ПОХОЛОДАНИЮ 'położyć kres oziębieniu', ПОЧТИТЬ ПАМЯТЬ 'uczczyć pamięć', СДЕЛАТЬ ШАГ НАВСТРЕЧУ ДРУГ ДРУГУ 'zrobić pierwszy krok w swoim kierunku'.

Rzeczowniki

МИР 'pokój', ПЕРЕМИРИЕ 'rozejm'
Так что же все-таки наступит в отношениях России и Польши после 7 апреля — <u>мир или перемирие?</u>
Więc co nastąpi jednakże w stosunkach Rosji i Polski po 7 kwietnia – pokój czy rozejm?
HB nr 12, 5.04.2010, s. 45

Przymiotniki

ГРАНДИОЗНЫЙ 'ogromny, wspaniały'
Мемориальные мероприятия, скорее всего, будут напрямую транслироваться польским общественным телевидением TVP — эффект, полагают эксперты, обещает <u>быть грандиозным...</u>
Pamiętkowe imprezy będą najprawdopodobniej transmitowane bezpośrednio przez polską telewizję publiczną TVP – efekt, przypuszczają eksperci, zapowiada się wspaniały...
HB nr 12, 5.04.2010, s. 44
СМЕЛЫЙ 'śmiały'
Есть и еще <u>более смелые прогнозы</u> : 7 апреля, говорят они, Россия наконец публично покается перед Польшей за это преступление [Катынь]...

Są jeszcze śmielsze prognozy: 7 kwietnia, mówią one, Rosja w końcu publicznie okaże w obliczu Polski skruchę za to przestępstwo [Katyń]
HB nr 12, 5.04.2010, s. 44

Związki wyrazowe

положить конец похолоданию ‘położyć kres ochłodzeniu’
Мемориальные мероприятия, скорее всего, будут напрямую транслироваться польским общественным телевидением TVP — эффект [...] <u>может положить конец</u> затянувшемуся <u>похолоданию</u> в российско-польских отношениях.
Pamiętkowe imprezy będą najprawdopodobniej transmitowane bezpośrednio przez polską telewizję publiczną TVP – efekt [...] może położyć kres przedłużającemu się ochłodzeniu w rosyjsko-polskich stosunkach.
HB nr 12, 5.04.2010, s. 44
почтить память ‘uczcić pamięć’
7 апреля в Катыни, под Смоленском [...] премьеры России и Польши совместно <u>почтят память</u> расстрелянных здесь 70 лет назад сталинскими опричниками 4,5 тыс. офицеров польской армии.
7 kwietnia w Katyniu pod Smoleńskiem [...] premierzy Rosji i Polski wspólnie uczczą pamięć rozstrzelanych tutaj 70 lat temu przez stalinowskich oprawców 14,5 tysiąca oficerów polskiej armii
HB nr 12, 5.04.2010, s. 44
почтить память ‘uczcić pamięć’, впервые в истории ‘po raz pierwszy w historii’
<u>Память жертв Катыни</u> президенты России и Польши совместно <u>почтили впервые в истории</u> двух стран.
Pamięć ofiar katyńskich prezydenci Rosji i Polski uczcili po raz pierwszy w historii obu krajów.
И nr 63, 12.04.2011, s. 3
сделать шаг навстречу друг другу ‘zrobić pierwszy krok w swoim kierunku’
7 апреля 2010 года стороны вновь попытались <u>сделать шаг навстречу друг другу</u> .
7 kwietnia 2010 roku strony znów postarały się uczynić krok w swoim kierunku.
И nr 61, 8.04.2010, s. 3

W latach późniejszych władze Kremla niejednokrotnie podkreślają konieczność istnienia dobrych stosunków między naszymi krajami. W roku 2015 prezydent Federacji Rosyjskiej Władimir Putin w depeszy gratulacyjnej do nowo wybranego prezydenta Andrzeja Dudy dał wyraz przekonaniu, że stosunki między Polską a Rosją, oparte na prawdziwych zasadach dobrego sąsiedztwa i wzajemnego poszanowania interesów, sprzyjałyby umocnieniu bezpieczeństwa i stabilności Europy. W tym samym